

Brüssel, 12. september 2025
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0373(COD)

12677/25
ADD 1

CODEC 1236
ENV 821
MI 638
TRANS 371
IND 341
CONSOM 169
COMPET 853
MARE 33
PECHE 253
RECH 380
SAN 548
ENT 159
ECOFIN 1148

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS plastigraanulite kao ärahoidmise kohta mikroplastireostuse vähendamiseks (esimene lugemine) – Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine = Avaldused

Eesti avaldus

Eesti toetab määruse üldist eesmärki hoida ära plastigraanulite kadu keskkonda ning kaitsta ökosüsteeme ja inimeste tervist. Peame siiski vajalikuks väljendada järgmist muret.

Eesti ei toeta põhimõtteliselt seda, et ELi siseturgu käsitlevates õigusaktides kehtestatakse sektoripõhised tsiviilõiguslikud normid, kuna sellised erinevused muudavad õigussüsteemi põhjendamatult keeruliseks ja võivad viia olukorrani, kus isikuid, sealhulgas kannatanuid või eri sektorites tegutsevaid ettevõtjaid koheldakse erinevalt, mis võib tekitada probleeme seoses meie põhiseaduses selgelt väljendatud võrdse kohtlemise põhimõttega. See puudutab määruses ette nähtud norme, mis käsitlevad määruse rikkumisest tuleneva tervisekahjustuse hüvitamise nõuete aegumistähtaegu.

Kuigi praeguses tekstis on sätestatud, et liikmesriigid võivad kehtestada selliseid hüvitist käsitleva nõude esitamise aegumistähtaegu, sätestatakse selles siiski konkreetsed kohustuslikud normid aegumistähtaaja alguse kohta. See tähendab, et määruse rikkumisest tuleneva tervisekahjustuse hüvitamise nõude aegumistähtaeg erineb muude tervisekahjustust käsitlevate nõuete aegumistähtajast, mille jaoks on Eesti õiguses ette nähtud ühtne aegumistähtaeg, võttes arvesse, et kannatanuid ei tohiks kohelda erinevalt sõltuvalt tervisekahjustuse põhjustanud õigusvastasest teost.

Läti avaldus

Läti toetab määruse põhieesmärki tõsta keskkonnakaitse taset, hoides tavapärase käitlemise ajal ära plastigraanulite väljapuistumist esmasest kaitsekestast ning muuta seega nende väljapuistumise risk võimalikult väikeseks. Läti saab toetada nõukogu tekstis esitatud seisukohta selle vastuvõtmise eesmärgil.

Samal ajal on Lätil endiselt mureküsimusi seoses määruse kohaldamisala laiendamisega, nimelt mis puudutab sellesse meretranspordi lisamist.

Läti on eriti mures selle pärast, et selle konkreetse sektori lisamise kohta kõnealuse määruse kohaldamisalasse ei ole tehtud põhjalikku mõjuhinnangut. Lisaks võib määruse piirkondliku olemuse tõttu olla keeruline selle praktiline rakendamine. IMO soovitused (MEPC.1/Circ.909) on kõigile IMO liikmesriikidele vabatahtlikud – neil on õigus valida, kas neid soovitusi rakendada. Kuid võttes IMO soovitused üle kõnealusesse määrusesse, on kõik ELi liikmesriigid kohustatud neid rakendama.

Läti leiab, et seda küsimust tuleb Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis (IMO) põhjalikult kaaluda, kaasates otsustusprotsessi aktiivselt kõik sidusrühmad (sealhulgas valitsusvälised organisatsioonid). Oleme seisukohal, et ELi liikmesriigid peaksid tegema IMO raames koostööd, et edendada IMO konventsioonide selliste muudatuste õigeaegset väljatöötamist ja vastuvõtmist, mis käsitlevad tõhusalt plastigraanulite mereveo probleemi ülemaailmsel tasandil.
